

Da, bili smo idealni in še smo idealni, ker le dokler bomo idealni, bomo čislali svoj stan, kakor hitro pa izgubimo ideale — bomo postali nizkotni klečepalci. Nikakor pa se ne sme naša idealnost izkoriščati! Kdor bi to poizkušal, bi naletel tudi na najhujšega nasprotnika. Stari junaški narodi so bili nad vse idealni, a tudi oni si niso dali kratiti svojih pravic — branili so jih z idealno hrabrostjo, in taki hočemo biti mi, tak naj je tudi naš „Tovariš“. Način, kakor je „Tovariš“ zopet začel v nas zbujači pogum, je pravi, in učiteljstvu se dvigajo prsi, vračata se mu samozavest in žilavost, ki nas vodita do smotra. In kaj je naš smoter? Prosto dihaajoče učiteljstvo, ne filistrski automati, in dobro šolstvo — to je naš smoter, to so naši ideali. Učiteljstvo, ki se navija kot automat, ne bo vzgajalo krepkih značajev, ampak nizkotne in podle hinavce in izdajalske državljane.

Kdor bi hotel zatirati kremenite značaje med učiteljstvom, bi uničeval najboljše sinove domovine. Njegovo delo bi bilo herostratsko, in prokletstvo naroda njegovo plačilo. Nam pa naj bodo vedno v spominu besede: Kdor zaničuje se sam — podlaga je tujčevi peti.

Zaveznik.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Društvo „Jubilejska samopomoč“ je izplačalo koncem prosinca po pokojnem tovarišu g. Jožefu Dolinarju njega vdovi g. Mariji Dolinarjevi znesek 370 K. To je že peti slučaj izza ustanovitve društva. Kako lepa pomoč je ta znesek vdovi, ki je mogoče brez denarnih sredstev, ko je dolgotrajna bolezen možu pobrala zadnji vinar iz hiše, lahko izprevidi vsakdo. Obvarovana je vdova bede v prvih dneh žalosti in toge.

Pred dvema letoma se je pristop k društvu znatno olajšal, zakaj pristopnina se sedaj ravna po letih starosti, in sicer od 20—25 let 2 K 50 h; do 30 let 5 K; do 35 let 10 K; do 40 let 15 K in do 45 let 20 K; poleg tega je plačati še 2 K letnine za rezervni zaklad, 2 K za prvi slučaj smrti in 1 K za upravne stroške. Za vsa plačila pošilja načelnikštvo poštne položnice s točnim naznanilom na priloženem listku. Društvo „Jubilejska samopomoč“ šteje sedaj 185 članov, kar pa je gotovo premajhno število. To število bi se lahko potrojilo, kar bi bilo le posameznikom v korist, dasiravno bi provzročalo to odboru, oziroma načelniku veliko več dela, vendar bi rade volje delal v procvit društva. Tovariši, na delo! Nabirajte novih članov, da postane naše društvo krepko in močno!

Štajersko.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 25. t. m. točno ob enajstih v Šmarju po sledečem vzporedju: Zapisnik in dopisi. Poročilo o društvenem delovanju v minulemu letu. Razgovor o konferenčnih vprašanjih. Volitev upravnih odbornikov „Zvezi slov. štaj. učiteljev in učiteljic“ ter delegatov „Zavezi“ in „Lehrerbundu“. Slučajnosti. — Takrat začnemo tudi s petjem in sicer iz „Mohorske pesmarice“ I. zv. št. 52., II. zv. št. 33. in 47.

K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

Goriško.

Iz goriških učiteljskih krogov. Zaradi soglasnega sklepa občenega zbora „Ajdovske podružnice učiteljskega društva za goriški okraj“ pri Sv. Križu dne 5. t. m. popravlja se članek „Času primerna premišljevanja“, natisnjen v „Gorici“ z dne 20. januarja 1903. št. 6., tako-le:

Ni res, da „dočim so se učitelji zadovoljili z načrtom zakona, katerega je izdelal dotični šol. odsek, hotel je dr. Tuma celo preko želj „učiteljev“ še za mnogo povišati njih dohodke“; ampak resnica je, da je učiteljstvo na zaupnem shodu v Ajdovščini dne 4. decembra 1902 sprejelo marsikatere želje, na katere naj bi se oziral deželni zbor, reševaje zakonski načrt, katerega je bil sestavil šolski odsek. Na shodu navzoča poslanca gg. dr. Tuma in župnika Grčo je bil shod naprosil, naj tolmačita in zagovarjata sprejete resolucije.

Resnica je tudi, da deželni zbor ni sprejel načrta šol. odseka, ampak ga je pokvaril, izpustivši in izpremenivši nekatere za učiteljstvo važne določbe; sprejel pa je v načrt celo take določbe, po katerih načrt ni goden postati zakon. Poslanec g. župnik Grča ni niti zagovarjal na shodu sprejetih resolucij, niti načrta šolskega odseka. Poslanec g. dr. Tuma je edini zagovarjal načrt šolskega odseka ter vsaj nekatere sprejetih resolucij.

Odbor ajdovske podružnice učitelj. društva za goriški okraj.

Opazka. Župnik Grča se je na shodu v Ajdovščini tudi izjavil, da ravno „oni“ bodo pripomogli, da se sprejme načrt. Ne vemo, koga je mislil s tem „oni“. Ali samega sebe, ali tudi svojo frakcijo. Najbrže nobenega, kakor smo vsi dobro videli.

Mislil pa si je, mi bomo pripomogli, da se načrt ne sprejme, kar pa si ni upal reči, ampak povedal je v nasprotni obliki. V prenosih govori ta nalagatelj ptičjega davka. To je moško!

Sedaj bi nam vendarle prišel prav davek na ptiče, ker drugod ni virov in studencev. Užitina na meso, vino, žganje je že tam v varnem; na pivo ne gre in ne gre, g. Berbuč! Samo še na ptiče ostaja, a ne samo na „ptiče s perjem“, ampak tudi na „druge ptiče“, g. igralec in najnovejši Cicero, bi bilo dobro naložiti davek. Vsakokrat 1 K, pa bi se učiteljstvu povišala plača!

Književnost in umetnost.

Književnost in umetnost.

„Zvonček“. Vsebina 3. zvezka je nastopna: 1. Pesem o Američanin. Strninski. Pesmi. — 2. Jezdec. C. Logar. Pesem. — 3. V izbero. Fr. Žgur. Pesem. — 4. Boj dveh palčkov. C. Logar. Pesem. — 5. Škrat. I. Trošt. Povest. — 6. Iz mladih dni IV. Fr. Selski. Povest z dvema podobama. — 7. Kum Jarnejko. O. Zupančič. Pesem. — 8. V morskih globočinah. L. Ogorek. Poučni spis z dvema podobama. — 9. Medveduhar. Solovej. Pravljica. — 10. Pomladni pozdrav. Bogomila. Pesem. — 11. Prevara. C. Logar. Pravljica. — 12. Zjutraj. Bogomila. Pesem. — 13. Bratovska ljubezen. Solovej. Povest. — 14. Tinče — ptičji lovec. Fr. Rojec. Povest. (Konec.) — 15. Pa recite! . . . C. Slavin. Pesem. — 16. Pouk in zabava. Podbreška vojska. M. Pajk. Uglasbena pesem s podobo. — 17. Novice. Uganka. Rešitev. — Priporočajte in širite „Zvonček!“ — Sramotno je, da poznamo še zdaj celo nekaj več razrednic, ki niso naročnice tega izbornega lista!

„Ljubljanski Zvon“ je začel priobčevati v zadnji številki zanimive črtice „Trenutki iz učiteljskega življenja“ iz peresa Josipa Dolinarja, sicer znanega učitelja-pisatelja.

Henrik Sienkiewicz: Križarji. V 115.—120. zvezku Gabrščkove „Slovanske knjižnice“ je ravnokar izšel I. in II. del tega slovečega romana slavnega poljskega pisatelja v prevodu Podravskega. Knjiga, ki je lepo tiskana in opremljena, šteje 489 strani. Roman si brez dvoma pridobi obilo čitateljstva. Založniku smo hvaležni, da je seznanil slovensko občinstvo s tem znamenitim delom.

„Slovan“, bogato ilustriran, je učiteljstvu na razpolago za znižano naročnino.